

Samverkan mellan Linköpings och Norrköpings kommuner mot brottslighet

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommundirektören får i uppdrag att etablera samverkan med Norrköpings kommun för att motverka organiserad brottslighet
2. Beslutet gäller under förutsättning att Norrköpings kommun fattar motsvarande beslut

Ärende

Något formaliserat samarbete för gemensamma åtgärder mot organiserad brottslighet mellan Norrköping och Linköping som utgör länets största kommuner finns inte sedan tidigare. En sådan överenskommelse skulle stärka ett strukturerat samarbete mot brottslighet mellan de båda kommunerna.

Beskrivning av ärendet

Den moderna forskningen påvisar att ett effektivt brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete sker i samverkan mellan olika aktörer i lokalsamhällena. I Linköping finns sedan flera år tillbaka en god lokal samverkan som finns förankrad i beslut och avtal mellan olika samverkansaktörer.

En stor del av den organiserade brottsligheten styrs idag av strategiska personer och dess innersta kretsar. Dessa förekommer ofta i olika kriminella kretsar och deras supportergång provocerar samhället öppet, vilket är demoraliserande. Den organiserade brottslighetens gemensamma drivkraft är främst att tjäna pengar. Dessutom finns drivkrafter att få en identitet i en grupp. Inkomstkällorna är i huvudsak ekonomisk brottslighet, svartjobb, utpressning, beskyddarverksamhet, spel, narkotika-, spritförsäljning- och tobaksförsäljning samt illegal vapenhantering. Om den organiserade brottsligheten inte stoppas blir konsekvenserna bristande tillit till myndigheter, rättssystemet och det demokratiska systemet hos allmänheten. Människor vågar inte heller vittna, vilket gör att rättssystemet fungerar sämre.

Det finns flera exempel på hur brottsligheten rör sig mellan Linköping och Norrköping. Det finns till exempel etablerade kriminella nätverk som har sitt ursprung i den ena av städerna men flertalet kontaktytor i den andra av städerna. Detta har tyvärr också avspeglat sig i flera våldsdåd som exempelvis skjutningar.

I det nationella brottsförebyggande programmet Tillsammans mot brott (skrivelse 2016/17:126) lyfte regeringen fram kommunerna som viktiga aktörer för lokalt brottsförebyggande, bland annat genom deras ansvar för många områden med betydelse för detta, såsom stadsplanering, socialtjänst och skola.

Östergötland tillsammans mot brott är ett initiativ från Polis och Länsstyrelsen, vars syfte är att stärka och utveckla det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet, tillsammans med kommunerna, i Östergötland genom att arbeta tillsammans på strategisk och länsövergripande nivå till stöd för det lokala arbetet som bedrivs.

Den grova organiserade brottsligheten berör alla delar av samhället. Den rör sig över såväl över landsgränser som kommungränser och omfattar alla former av kriminalitet.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Samverkan mellan Linköpings och Norrköpings kommuner mot brottslighet, 2022-05-05

Bakgrund

Ett kommunövergripande mål är att kommunen ska vara en trygg och säker stad.

För att Linköping ska vara en trygg och säker kommun krävs ett aktivt trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete. Det är ett viktigt arbete då tryggheten är en bas för oss människor för att kunna förverkliga våra liv. När vi känner oss trygga ökar vårt välbefinnande. Trygghet är således en viktig fråga som på många sätt berör och påverkar kommunen och dess invånare. Trygghet berör såväl den faktiska tryggheten som tar sin utgångspunkt i inträffade händelser som den upplevda tryggheten som istället tar utgångspunkter i människors känsla och uppfattning kopplad till trygghet. Båda dessa perspektiv är viktiga och påverkar såväl människor som områden i kommunen. I kommunen finns idag ett stort behov av att öka tryggheten bland kommunens invånare och besökare.

En stor del i arbetet för att öka tryggheten är olika former av samverkan och samarbete. Då det inte funnits något beslut om samarbete mellan kommunerna Linköping och Norrköping, för att motverka brottslighet och i vissa fall organiserad brottslighet, är det därför hög tid att formalisera detta i och med denna tjänsteskrivelse.

Samverkansområden

Sedan 2021 har säkerhetscheferna i de båda kommunerna träffats regelbundet för att dela erfarenheter och diskutera gemensamma utmaningar. På ett tidigt stadium fanns enlighet kring behovet av en utvecklad samverkan mellan kommunerna, liksom ett breddat samarbete med polisen och andra aktörer för att motverka den organiserade brottsligheten.

Inom ramen för den övergripande samverkan, Linköping och Norrköping emellan, planeras en rad aktiviteter inom olika områden. I närtid är bland annat följande områden aktuella:

- Otillåten påverkan
Mot bakgrund av rapporten *”Finns det en tystnadskultur i Göteborgs stad?”* (2021) samt de stundande allmänna valen 2022, är ambitionen att under 2022 genomföra samtidiga och likvärdiga enkätundersökningar i de båda kommunerna. Undersökningarna syftar till att identifiera om - och i så fall i vilken omfattning - förtroendevalda eller medarbetare i kommunen upplever sig vara utsatta för otillåten påverkan från kriminella personer eller andra medborgare.

- *Lokal operativ samverkan (LOS)* är en samverkansform mot organiserad brottslighet. Metoden har visat sig skapa goda förutsättningar att kraftfullt försvåra eller förhindra etablering av verksamhet som bedrivs i lokaler utan adekvata tillstånd eller disponeras av kriminella nätverk. Målsättningen är att utveckla LOS-arbetet till en ”*regional operativ samverkan (ROS)*”. Genom ett väl strukturerat samarbete förväntas arbetssättet med samplanerade insatser i de båda städerna kunna motverka den organiserade brottsligheten på ett sätt som tidigare inte prövats.
- **Välfärdsbrottslighet**
Kommunerna bör i samråd utveckla arbetet mot välfärdsbrott, samt undersöka möjligheterna till informationsutbyte mellan de allmännyttiga bostadsbolagen inom detta område.
- Utveckla samverkan kring utbildnings- och kommunikationsinsatser inom kommunerna vad gäller åtgärder för att motverka brottsligheten i de båda kommunerna.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet mot organiserad brottslighet bedrivs genom kommunens ordinarie resurser i samverkan med andra aktörer som t ex lokalpolisområdena med flera myndigheter.

En mer etablerad samverkan medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Kommunala mål

Ett attraktivt och tryggt Linköping

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

En mer etablerad samverkan kan i ett längre perspektiv komma att kopplas till uppdrag/undersökningar där jämställdhetsperspektivet kommer att tas med i den fortsatta processen. Detta ska då synkas med säkerhetsenhetens process att definiera jämställdhetsutmaningar.

Samråd

Samråd har skett med kommunstyrelsens presidium vilka tillstyrker förslag till beslut.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Beslutet skickas till:
Säkerhetschef, Anders Fernemark